

Ενημερωτικό Φυλλάδιο Νο 18

Περιοδική έκδοση ενημέρωσης για τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Τμήματος «Παρατηρητήριο» της Εγνατία Οδός Α.Ε.

Διατίθεται δωρεάν

<http://observatory.egnatia.gr>

Σεπτέμβριος 2006

Η Πολιτική Συνοχής στην Περίοδο 2007-2013.

Γενικοί Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην ολομέλειά του της 4ης Ιουλίου 2006 στο Στρασβούργο, ενέκρινε τους νέους κανονισμούς για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο 2007-2013. Κατά την περίοδο αυτή η μεγαλύτερη μέχρι στιγμής επένδυση της ΕΕ μέσω των διαρθρωτικών ταμείων θα ανέλθει σε 308 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές του 2004) για τη στήριξη των σχεδίων περιφερειακής ανάπτυξης και για την ενθάρρυνση της απασχόλησης. Το 81,54% των συνολικών κονδυλίων θα επικεντρωθεί στο στόχο «σύγκλιση», στο πλαίσιο του οποίου είναι επιλέξιμα τα φτωχότερα κράτη μέλη. Στις υπόλοιπες περιφέρειες το 15,95% περίπου των διαρθρωτικών ταμείων θα έχει σκοπό να στηρίξει την καινοτομία, την αειφόρο ανάπτυξη, τα σχέδια για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της κατάρτισης στο πλαίσιο του στόχου «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση». Τέλος, το υπόλοιπο 2,52% διατίθεται για τη διασυνοριακή, διεθνική και διαπεριφερειακή συνεργασία βάσει του στόχου «ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία». Στα νέα κράτη μέλη αντιστοιχεί συνολικά το 51,3% των κονδυλίων. Στην Ελλάδα αντιστοιχούν 18.217 εκατ. € τα οποία κατανέμονται ως εξής (σε εκατομμύρια Ευρώ και τιμές 2004):

Archimed/Interreg project

SIMCODE:IGT

Spatial Impact of Multimodal Transport Corridor Development : Greece - Italy - Turkey

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το kick-off meeting του Προγράμματος SIMCODE-IGT, την Δευτέρα 4/9/2006 στη Θεσσαλονίκη. Στο meeting συμμετείχε και η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. παρουσιάζοντας τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα δεικτών του Παρατηρητηρίου.

Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα: <http://estia.arch.auth.gr/simcode>

	ΣΤΟΧΟΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ			ΣΤΟΧΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ		ΣΤΟΧΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	Ταμείο Συνοχής	Σύγκλιση	Στατιστική μεταβατική στήριξη	Σταδιακή είσοδος	Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση		
Ελλάδα	3.289	8.379	5.779	584		186	18.217
ΕΕ27	61.558	177.083	12.521	10.835	38.742	7.750	308.041

Στον Πίνακα 1 παρατίθενται εν συντομία οι διαμορφωμένοι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, σε αντιπαράθεση με το καθεστώς

Πίνακας 1: Στόχοι και χρηματοδοτικά μέσα για την περίοδο 2007-2013

2000-2006		2007-2013	
Στόχοι	Χρηματοδοτικά μέσα	Στόχοι	Χρηματοδοτικά μέσα
Ταμείο Συνοχής	Ταμείο Συνοχής	Σύγκλιση	ΕΤΠΑ
Στόχος 1	ΕΤΠΑ		ΕΚΤ
	ΕΚΤ		Ταμείο Συνοχής
	ΕΤΠΕ-Εγγυήσεις και Προσανατολισμός		
	ΧΜΠΑ		
Στόχος 2	ΕΤΠΑ	Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση — περιφερειακό επίπεδο — εθνικό επίπεδο: ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης	ΕΤΠΑ ΕΚΤ
	ΕΚΤ		
Στόχος 3	ΕΚΤ		
Interreg	ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία	ΕΤΠΑ
URBAN	ΕΤΠΑ		
EQUAL	ΕΚΤ		
Leader +	ΕΤΠΕ-Προσανατολισμός		
Αγροτική ανάπτυξη και αναδιάρθρωση του τομέα αλιείας εκτός στόχου 1	ΕΤΠΕ-Εγγυήσεις ΧΜΠΑ		
9 στόχοι	6 μέσα	3 στόχοι	3 μέσα

της περιόδου 2000-2006. Η επεξεργασία έγινε από την Καθηγήτρια του ΑΠΘ Ελένη Ανδρικοπούλου και παρουσιάστηκε σε σχετικό σεμινάριο που διοργάνωσε η Ερευνητική Μονάδα Χωρικής Ανάπτυξης (Τμ. Αρχιτεκτόνων, Τομέας Πολεοδομίας-Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης) τον Σεπτέμβριο του 2005.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι παραμένουν τρεις, αλλάζει όμως το περιεχόμενό τους. Ο Στόχος 1 μετονομάζεται σε Σύγκλιση, οι Στόχοι 2 και 3 ενοποιούνται σε έναν καινούριο στόχο υπό τον τίτλο *Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα και Απασχόληση* και προστίθεται ένας καινούριος στόχος, η *Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία*. Ο τελευταίος αντικαθιστά το πρόγραμμα Interreg. Οι υπόλοιπες κοινοτικές πρωτοβουλίες καθώς και οι καινοτόμες δράσεις σταματούν να υφίστανται.

Επιπλέον, οι δράσεις για την αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία δεν εντάσσονται πλέον στο πεδίο της περιφερειακής πολιτικής. Σύμφωνα λοιπόν με τον πίνακα 1, η προτεινόμενη περιφερειακή πολιτική, συγκεντρώνεται σε τρεις στόχους, ενώ στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο οι στόχοι συνολικά ήταν εννιά, συμπεριλαμβανομένων βέβαια και των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Οι προτάσεις της Επιτροπής συμβαδίζουν με την αρχή της *συγκέντρωσης* της χρηματοδότησης.

Παράλληλα προτείνεται και αλλαγή των χρηματοδοτικών μέσων της περιφερειακής πολιτικής. Από έξι μέσα που χρησιμοποιήθηκαν στην περίοδο 2000-2006 (Ταμείο Συνοχής, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΤΠΕ - Προσανατολισμός, ΕΤΠΕ - Εγγυήσεις, ΧΜΠΑ) προτείνεται η χρήση τριών (Ταμείο Συνοχής, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ). Η μείωση των χρηματοδοτικών μέσων είναι άμεση συνέπεια της μη ένταξης

της αγροτικής διάστασης στη νέα πολιτική συνοχής.

Αναλυτικά, οι καινούριοι στόχοι της περιφερειακής πολιτικής παρουσιάζονται στον Πίνακα 2. Το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (κκαΕΠ) αναφέρεται στη μέση τιμή διακύμανσης κατά την περίοδο

2000-2002 και μετράται σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (PPS). Στην τελευταία στήλη παρατίθενται το συνολικό πόσο σε Ευρώ, το ποσοστό επί του συνόλου (308 δις €) και το αντίστοιχο ποσοστό στο συνολικό ποσό του αντίστοιχου στόχου.

Πίνακας 2. Επισκόπηση των Κανονισμών για τα Διαρθρωτικά Ταμεία σχετικά με την πολιτική συνοχής και την περιφερειακή πολιτική για την περίοδο 2007-2013

Μέσα	Επιλεξιμότητα	Προτεραιότητες	Επιδοτήσεις
Στόχος 1: «Σύγκλιση»	100 περιφέρειες, 170,4 εκατ. κάτοικοι ΕΕ 27		251,1 δις € 81,5% 100%
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Περιφέρειες «Σύγκλισης» (κκαΕΠ < 75% μ.ο. ΕΕ 25) * 84 περιφέρειες * 154 εκατ. κάτοικοι * 31,7% πληθ. ΕΕ27 * 51,9% κκαΕΠ (PPS) ΕΕ25 * 13,7% ανεργία * 2,6% ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 1995-2002 * 12,5% ΑΕΠ ΕΕ 25 (2002)	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα • Καινοτομία • Περιβαλλοντική προστασία • Πρόληψη κινδύνων • Υποδομές (στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες) 	177 δις € 57% 70%
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	Περιφέρειες «σταδιακής εξόδου» ή στατιστικής «μεταβατικής στήριξης» (75% μ.ο. ΕΕ25 < κκαΕΠ < 75% ΕΕ15) * 16 περιφέρειες * 16,4 εκατ. κάτοικοι * 3,4% πληθ. ΕΕ27 * 79,2% κκαΕΠ (PPS) ΕΕ25 * 12,2% ανεργία	<ul style="list-style-type: none"> • προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων • πρόσβαση στην απασχόληση και της συμμετοχής στην εργασία • κοινωνική ένταξη • συμπράξεις για μεταρρυθμίσεις 	12,5 δις € 4% 5%

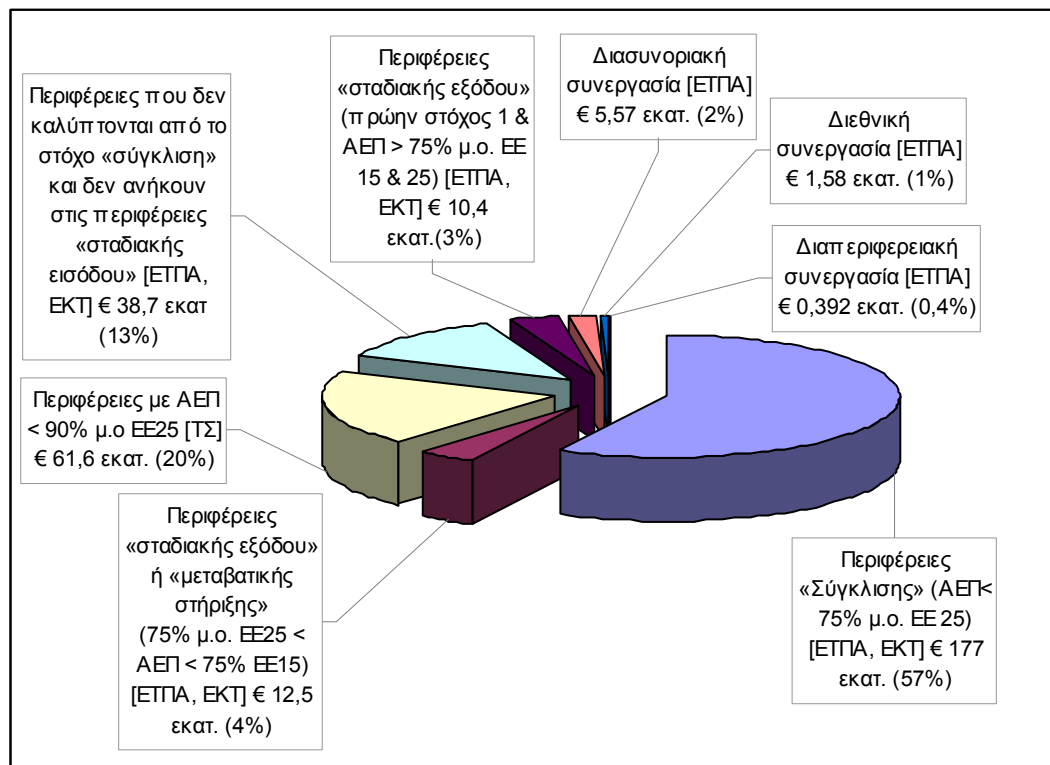

	<p>* 2,3% ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 1995-2002</p> <p>* 12,2% ΑΕΠ ΕΕ 25 (2002)</p>		
Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)	<p>- κράτη-μέλη με κκΑΕΠ 2001-2003 < 90% μ.ο ΕΕ25</p> <p>- 90% μ.ο ΕΕ 25 < κράτη-μέλη με κκΑΕΠ 2001-2003 < 90% μ.ο. ΕΕ15</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιβάλλον • Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών (TENs) 	<p>61,6 δις €</p> <p>20%</p> <p>25%</p>
Στόχος 2: «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση»	<p>168 περιφέρειες,</p> <p>314 εκατ. κάτοικοι ΕΕ</p> <p>27</p>		<p>49,1 δις €</p> <p>16%</p> <p>100%</p>
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	<p>Περιφέρειες που δεν καλύπτονται από το στόχο «σύγκλιση» και δεν ανήκουν στις περιφέρειες «σταδιακής εισόδου»</p> <p>* 155 Περιφέρειες</p> <p>* 295 εκατ. κάτοικοι</p> <p>* 61% πληθ. ΕΕ27</p> <p>* 119,7% κκΑΕΠ (PPS) ΕΕ25</p> <p>* 6,9% ανεργία</p> <p>* 2,4% ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 1995-2002</p> <p>* 81,6% ΑΕΠ ΕΕ 25 (2002)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα • Καινοτομία • Περιβαλλοντική προστασία • Πρόληψη κινδύνων • Υποδομές (στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες) 	<p>38,7 δις €</p> <p>13%</p> <p>79%</p>
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	<p>Περιφέρειες «σταδιακής εισόδου» (πρώην στόχος 1 & ΑΕΠ 2000-2002 > 75% μ.ο. ΕΕ 15 & 25)</p> <p>* 13 Περιφέρειες</p> <p>* 19 εκατ. κάτοικοι</p> <p>* 3,9% πληθ. ΕΕ27</p> <p>* 89,9% κκΑΕΠ (PPS) ΕΕ25</p> <p>* 8,8% ανεργία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων • πρόσβαση στην απασχόληση και της συμμετοχής στην εργασία • κοινωνική ένταξη • συμπράξεις για μεταρρυθμίσεις 	<p>10,4 δις €</p> <p>3%</p> <p>21%</p>

	<p>* 3,4% ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 1995-2002</p> <p>* 3,3% ΑΕΠ ΕΕ 25 (2002)</p>		
Στόχος 3: «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»	<p>Διασυνοριακές περιοχές, 181,7 εκατ. κάτοικοι 13 περιοχές διεθνικής συνεργασίας (ολόκληρη η ΕΕ)</p>		<p>7,75 δις € 2,5% 100%</p>
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Διασυνοριακή συνεργασία	<p>Ανάπτυξη κοινών τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, επίτευξη ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, ανταλλαγή εμπειριών</p>	<p>5,57 δις € 1,8% 72%</p>
	Διεθνική συνεργασία	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα • Καινοτομία • Περιβαλλοντική προστασία • Πρόληψη κινδύνων • Υποδομές (στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες) 	<p>1,58 δις € 0,5% 20%</p>
	Διαπεριφερειακή συνεργασία		<p>392 εκατ. € 0,15% 5%</p>
ΣΥΝΟΛΟ	<p>ΕΕ 27</p> <p>* 268 Περιφέρειες</p> <p>* 483,6 εκατ. κάτοικοι</p> <p>* 100% πληθ. ΕΕ27</p> <p>* 95,6% κκΑΕΠ (PPS)</p> <p>ΕΕ25</p> <p>* 9,2% ανεργία</p> <p>* 2,4% ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης 1995-2002</p> <p>* 100% ΑΕΠ ΕΕ 25 (2002)</p>	<p>(α) βελτίωση της ελκυστικότητας των πόλεων και περιφερειακών της ΕΕ για την πραγματοποίηση επενδύσεων,</p> <p>(β) ενθάρρυνση της περιφερειακής καινοτομίας και της ανάπτυξης της κοινωνίας της γνώσης και</p> <p>(γ) δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης.</p>	<p>308 δις €</p>

Διάγραμμα 1. Κατανομή των επιδοτήσεων σύμφωνα με τους Κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2007-2013

Ο στόχος *Σύγκλιση* είναι παραπλήσιος του πρώην Στόχου 1 και έχει σκοπό να επιταχύνει την οικονομική σύγκλιση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών. Συγκριμένα εστιάζει στη βελτίωση των συνθηκών ανάπτυξης και απασχόλησης χάρη στην επένδυση σε φυσικούς και ανθρώπινους πόρους, καινοτομία και κοινωνία της γνώσης, προσαρμοστικότητα στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, προστασία του περιβάλλοντος, αποτελεσματικότητα της διοίκησης. Ο στόχος «Σύγκλιση» θα διαδραματίσει σημαντικότατο ρόλο, κυρίως στα νέα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν αποκλίσεις ανάπτυξης, πρωτοφανείς για την Ένωση. Θα εστιάσει στις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), που υπολογίζεται με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για τα τρία τελευταία χρόνια πριν από την υιοθέτηση του κανονισμού, είναι μικρότερο

από το 75 % του κατά κεφαλή ΑΕΠ της διευρυμένης ΕΕ – γεγονός που ισχύει κυρίως για την πλειονότητα των νέων κρατών μελών. Για να παγιωθούν τα κεκτημένα των προηγούμενων προγραμμάτων, προβλέπεται μεταβατική και ειδική στήριξη, προοδευτικά φθίνουσα μέχρι το 2013, για τις περιφέρειες που θα ξεπεράσουν το ποσοστό του 75 % λόγω του στατιστικού αποτελέσματος της διεύρυνσης. Ο στόχος *Σύγκλιση* θα καλύπτει, όπως και παλαιότερα, τις παρεμβάσεις του Ταμείου Συνοχής στα κράτη μέλη, το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) των οποίων είναι μικρότερο του 90 % του μέσου της ΕΕ-25, έτσι ώστε να μπορέσουν να καλύψουν τα κριτήρια της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Οι δράσεις του στόχου αυτού θα χρηματοδοτηθούν και από τα τρία ταμεία (Συνοχής, ΕΤΠΑ, ΕΚΤ).

Ο στόχος *Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση* αφορά

τον υπόλοιπο - εκτός του στόχου *Σύγκλιση* - Ευρωπαϊκό χώρο και καλύπτεται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Προτείνεται διττή προσέγγιση. Πρόκειται αφενός, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ελκυστικότητας των περιφερειών, μέσω προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, προβλέποντας τις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές και προωθώντας την καινοτομία, την κοινωνία της γνώσης, το επιχειρηματικό πνεύμα, την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη των κινδύνων. Αφετέρου, μέσω εθνικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων κατάλληλου χωροταξικού επιπέδου, τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΚΤ, στόχος είναι, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης, η ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων και η ανάπτυξη των αγορών εργασίας, που είναι προσανατολισμένες στην κοινωνική ένταξη. Για την ένταξη στο στόχο αυτό, τα κράτη μέλη θα προτείνουν έναν κατάλογο με τις περιφέρειες για τις οποίες θα υποβάλουν πρόγραμμα συγχρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ. Ο προκαταρκτικός προσδιορισμός χωρικών ζωνών της Ένωσης που πραγματοποιείται υπό τον τρέχοντα στόχο 2 θα καταργηθεί. Οι περιφέρειες του τρέχοντος στόχου 1 που, το 2007, δεν θα είναι επιλέξιμες για το στόχο «Σύγκλιση», λόγω της οικονομικής τους ανάπτυξης, θα λάβουν στο πλαίσιο του στόχου «Ανταγωνιστικότητα» ειδική και μεταβατική ενίσχυση (phasing-in), προοδευτικά φθίνουσα μέχρι το 2013, για την εδραίωση της κάλυψης της καθυστέρησής τους.

Ο στόχος *Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία* καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από το ΕΤΠΑ. Αντικείμενο αυτού του στόχου, που

εμπνέεται από την εμπειρία της κοινοτικής πρωτοβουλίας Interreg, είναι η ενδυνάμωση της συνεργασίας σε τρία επίπεδα και συγκεκριμένα της διασυνοριακής συνεργασίας, μέσω κοινών προγραμμάτων, της συνεργασίας σε επίπεδο διακρατικών περιοχών, και των δικτύων συνεργασίας και ανταλλαγής εμπειριών σε όλη την Ένωση. Ο στόχος «Συνεργασία» θα ενισχύσει την ισόρροπη, αρμονική και βιώσιμη ανάπτυξη της Ένωσης. Η διασυνοριακή συνεργασία θα καλύψει τις περιφέρειες που βρίσκονται κατά μήκος των εσωτερικών χερσαίων συνόρων και ορισμένων εξωτερικών χερσαίων συνόρων, καθώς και ορισμένες περιφέρειες που βρίσκονται στα θαλάσσια σύνορα. Επίσης, θα συμβάλει στα διασυνοριακά σκέλη του μελλοντικού Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτνίασης και Σύμπραξης (ΕΜΓΣ) και του Προενταξιακού Μέσου. Τα μέσα αυτά καλούνται να αντικαταστήσουν τα σημερινά προγράμματα Phare, Tacis, MEDA, CARDS, ISPA και Sapard. Όλη η επικράτεια της Ένωσης είναι επιλέξιμη για τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών δικτύων συνεργασίας και ανταλλαγής.

Σημαντική κρίνεται η άρθρωση της πολιτικής συνοχής με τους στόχους που έθεσαν τα Συμβούλια της Λισαβόνας και του Γκέτεμποργκ για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της βιώσιμης ανάπτυξης και συγκεκριμένα με το γνωστό πλέον στόχο της Λισαβόνας για να γίνει η Ένωση η πιο ανταγωνιστική οικονομία της γνώσης μέσα σε μία δεκαετία (2010). Η πολιτική συνοχής μέσω των διαρθρωτικών ταμείων κλίθηκε να συνεισφέρει στον στόχο αυτό, ήδη από την περίοδο 2000-2006, προγραμματίζοντας δράσεις σύμφωνες με

τους στόχους: ανταγωνιστικότητα - απασχόληση - περιβάλλον.

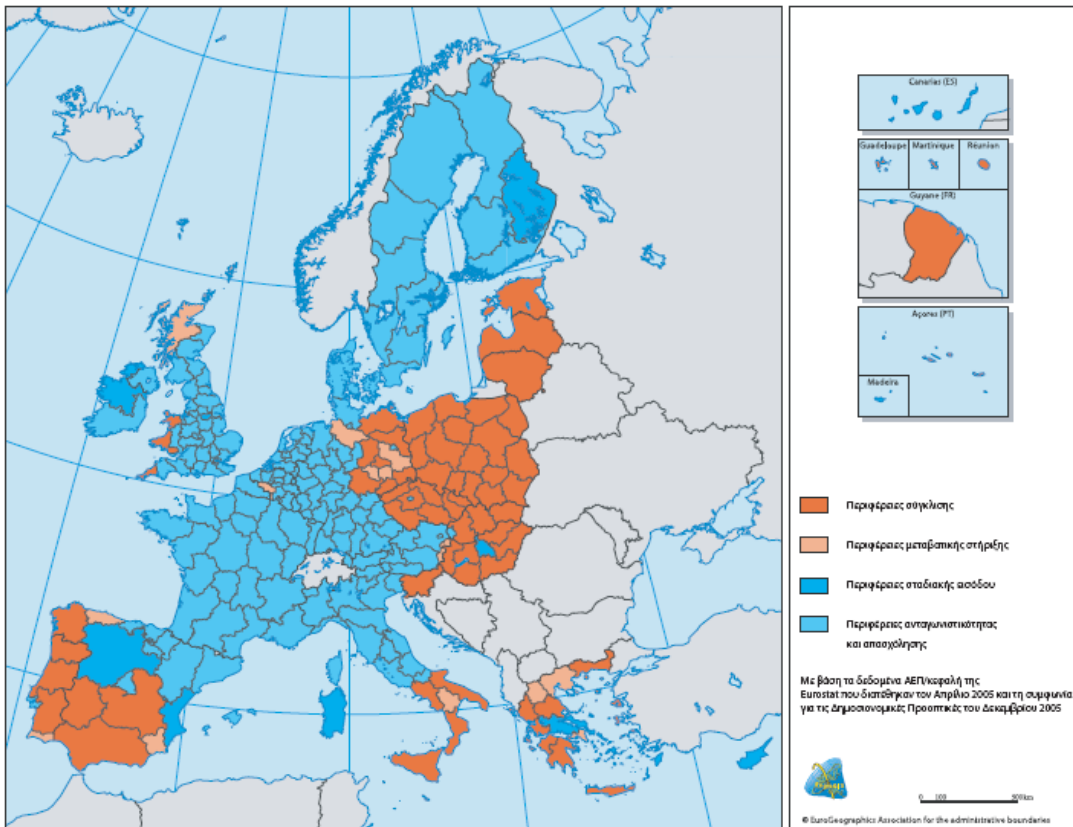
Η πρόταση της Επιτροπής για την επόμενη προγραμματική περίοδο εισάγει αρκετές καινοτομίες στη διαδικασία σχεδιασμού και διαχείρισης της πολιτικής συνοχής. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε:

- Περισσότερο στρατηγική προσέγγιση του σχεδιασμού, εστιάζοντας στους θεσπισμένους από το Συμβούλιο *στρατηγικούς προσανατολισμούς της Ένωσης για τη συνοχή*, στις προτεραιότητες της Ένωσης και στα νέα *Εθνικά Πλαίσια Στρατηγικής αναφοράς*.
- Υποβολή από τα κράτη μέλη *Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς* που συνδυάζει εθνικές και κοινοτικές στρατηγικές προτεραιότητες (κατάργηση των ΚΠΣ) και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- Λειτουργική εφαρμογή με βάση τα περιφερειακά και θεματικά Επιχειρησιακά Προγράμματα αφού εγκριθούν από την Επιτροπή (καταργούνται τα Συμπληρώματα Προγραμματισμού)
- Ετήσιος στρατηγικός διάλογος με στόχο της διασφάλιση του σεβασμού των ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων - ετήσιες εκθέσεις
- Σε ότι αφορά τη διαχείριση των πόρων, εισάγονται τρία νέα στοιχεία απλοποίησης. Πρώτον, οι πληρωμές και η οικονομική διαχείριση θα γίνονται πλέον σε επίπεδο προτεραιοτήτων και όχι μέτρων. Δεύτερον, η κοινοτική συνεισφορά θα υπολογίζεται μόνο με βάση τις

δημόσιες δαπάνες, και τρίτον, οι κανόνες επιλεξιμότητας θα είναι σε μεγάλο βαθμό εθνικοί και όχι κοινοτικοί, εκτός από αυτούς που αφορούν έναν περιορισμένο αριθμό τομέων, όπως ο ΦΠΑ, που δεν θα είναι επιλέξιμοι

- Η δράση κάθε διαρθρωτικού ταμείου (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) θα γίνει πιο συναφής χάρη στην αρχή «ένα ταμείο, ένα πρόγραμμα» σε συνδυασμό με τη δυνατότητα χρηματοδότησης, με ανώτατο όριο 5 %, των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο άλλο ταμείο, αλλά σχετίζονται άμεσα με τις προγραμματισμένες δραστηριότητες. Το περιθώριο αυτό μπορεί να φτάσει μέχρι το 10 % για το ΕΚΤ σε περίπτωση προγραμμάτων αναζωογόνησης αστικών περιοχών. Αντίθετα, για τον καλύτερο συντονισμό των σημαντικών επενδύσεων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, το τελευταίο δεν θα χρηματοδοτεί πλέον ξεχωριστά έργα, αλλά προτεραιότητες –που θα περιλαμβάνουν «μεγάλα έργα» ύψους άνω των 25 εκατ. EUR στον τομέα του περιβάλλοντος και 50 εκατ. EUR στους άλλους τομείς– στο πλαίσιο κοινών προγραμμάτων ΕΤΠΑ/Ταμείου Συνοχής. Οι παρεμβάσεις θα υπόκεινται στους ίδιους κανόνες με αυτούς που ισχύουν για τα ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, καθώς και στον κανόνα της εξορισμού αποδέσμευσης μη χρησιμοποιημένων πόρων δύο χρόνια μετά τη δέσμευσή τους (κανόνας «n+2»).

ΕΕ-25: Περιφέρειες Σύγκλισης και Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης 2007-2013

Σε ότι αφορά τις επιπτώσεις τις νέας πολιτικής συνοχής στις ελληνικές περιφέρειες, σύμφωνα όμως με το όριο ένταξης που τίθεται για το στόχο «Σύγκλιση», που είναι ίδιο με αυτό του παλιού στόχου 1, δηλαδή επίπεδο ανάπτυξης ίσο με το 75% του κοινοτικού κατά κεφαλή ΑΕΠ εκφρασμένο ως μέσο όρο των τριών τελευταίων ετών, κάποιες περιφέρειες της χώρας αναμένεται να μην ενταχθούν στο στόχο που προσφέρει τις υψηλές χρηματοδοτήσεις. Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με το μέσο όρο του περιφερειακού ΑΕΠ της περιόδου 2000-2002, ισχύουν τα εξής:

- Οι περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου εντάσσονται με καθεστώς «σταδιακής ένταξης» (phasing in) στο στόχο

«Ανταγωνιστικότητα». Ο μέσος όρος του κατά κεφαλή ΑΕΠ της περιόδου 2000-2002 ξεπερνάει το 75% τόσο της ΕΕ-25 όσο και της ΕΕ-15.

- Οι περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Αττικής παραμένουν στο στόχο «Σύγκλιση» υπό καθεστώς «σταδιακής μείωσης» (phasing out) λόγω του στατιστικού αποτελέσματος της διεύρυνσης. Ο μέσος όρος του ΑΕΠ ανά κάτοικο της περιόδου 2000-2002 των περιφερειών αυτών είναι μεγαλύτερος του 75% του κατά κεφαλή ΑΕΠ της ΕΕ-25 και μικρότερος του μέσου όρου της ΕΕ-15.
- Οι περιφέρειες Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου και Κρήτης παραμένουν οριακά στο στόχο «Σύγκλιση», αφού το κατά κεφαλή

ΑΕΠ του 2002 ξεπερνάει το 75% της ΕΕ-25. Είναι πιθανό δηλαδή, αν ο σχεδιασμός της νέας πολιτικής συνοχής βασιστεί στα στοιχεία της περιόδου 2001-2003, κάποιες από αυτές να μην ενταχθούν στο στόχο «Σύγκλιση».

Το επόμενο βήμα για να αρχίσει η εφαρμογή των νέων προγραμμάτων είναι να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μάλλον τον Οκτώβριο, οι κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική συνοχής. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα αποτελέσουν τη βάση για την προετοιμασία των εθνικών στρατηγικών πλαισίων αναφοράς (ΕΣΠΑ), τα οποία θα πρέπει να υποβληθούν στην Επιτροπή πριν το τέλος του έτους. Γενικά, η Επιτροπή προτείνει στα κράτη-μέλη και τις περιφέρειες να δώσουν προτεραιότητα, κατά το σχεδιασμό των προγραμμάτων τους, στις

επενδύσεις που έχουν στόχο: (α) τη βελτίωση της ελκυστικότητας των πόλεων και περιφερειακών της ΕΕ για την πραγματοποίηση επενδύσεων, (β) την ενθάρρυνση της περιφερειακής καινοτομίας και την ανάπτυξη της κοινωνίας της γνώσης και (γ) την δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων απασχόλησης. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις για την συνοχή και την αστική ανάπτυξη περιλαμβάνουν: τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των πόλεων, την αύξηση των δικτύων μεταξύ των πόλεων, την ενίσχυση του ρόλου των πόλεων ως αναπτυξιακών πόλων, την προώθηση της επιχειρηματικότητας, την καινοτομία και την οικονομία της γνώσης, τη στήριξη των ΜΜΕ, τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ προαστίων και των κοινωνικών ομάδων και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και του φόβου της εγκληματικότητας.

Το πλήρες κείμενο των κανονισμών είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_el.htm

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές δίνονται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/osc/index_el.htm

Πληροφορίες σχετικά με την ανακοίνωση για την πολιτική συνοχής και τις πόλεις διατίθενται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/regional_policy/consultation/urban/index_en.htm

Ο δικτυακός τόπος Info regio παρουσιάζει πολλές πληροφορίες και σημαντικά έγγραφα για όλους τους φορείς οι οποίοι συμμετέχουν στην προετοιμασία προγραμματισμού για την περίοδο 2007-2013. Έχει στόχο να διευκολύνει τις ανταλλαγές ανάμεσα σε αυτούς τους φορείς και να ενημερώσει το ευρύ κοινό για την πρόοδο που έχει επιτευχθεί.

http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/funds/2007/index_el.htm

Νέα μέσα περιφερειακής πολιτικής και χρηματοδοτική τεχνική

Τα νέα αυτά μέσα περιφερειακής πολιτικής για τα έτη 2007-2013 θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να πραγματοποιήσουν χρηστή και αποτελεσματική διαχείριση των κονδυλίων και να αξιοποιήσουν καλύτερα τα μέσα χρηματοδοτικής τεχνικής. Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και άλλων χρηματοδοτικών οργάνων θα ενισχύσει τις ικανότητες των εθνικών και περιφερειακών οργάνων.

- Η **JASPERS** (Κοινή βοήθεια για τη στήριξη σχεδίων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες) επιδιώκει την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΤΕπ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης με σκοπό τη συγκέντρωση εμπειρογνώσις και την παροχή βοήθειας προς τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες κατά την προετοιμασία μείζονων σχεδίων.
- Η **JEREMIE** (Κοινοί ευρωπαϊκοί πόροι για τις πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις) αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με την ΕΤΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων με σκοπό την ενίσχυση της πρόσβασης σε χρηματοδοτικά κεφάλαια για την ανάπτυξη των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων στις περιφέρειες της ΕΕ.
- Η **JESSICA** (Κοινή ευρωπαϊκή στήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές) αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με την ΕΤΕπ και την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης με σκοπό την προώθηση βιώσιμων επενδύσεων σε αστικές περιοχές.

<http://observatory.egnatia.gr>

Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ χρηματοδοτείται από:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΝΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟ
(Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ
ΣΤΗΡΙΞΗΣ
2000-2006

Στοιχεία επικοινωνίας:

Παρατηρητήριο Εγνατίας Οδού
ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.
6^οχλμ Θεσσαλονίκης – Θέρμης
57001

Θεσσαλονίκη

Τηλ: 2310 470 200

Fax: 2310 475 937

Email: observe@egnatia.gr

URL: <http://observatory.egnatia.gr>